

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre..... 16 kor.
 Negyedévre..... 4 „
 Helyben házhoz hozva:
 Egész évre..... 20 kor.
 Negyedévre..... 5 „
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre..... 24 kor.
 Negyedévre..... 6 „

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétévi és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

Aszerkesztőség kóriratok visszaadása
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

A magyar gazdaközönséghez.

Az országgyűlés befejezte működését. Minden irányzat képviselőinek kötelessége most a maguk elveit és követeléseit a nyilvánosság elé hozni, s azért nekünk agráriusoknak is meg kell ragadni az alkalmat programmunk megismertetésére.

A modern Magyarország kiépítése előtt állunk, amely feladat munkálásában hazánkban is a nyugati államok példájára a politikai ísúlyt közgazdasági érdekek fejlesztésére kell fektetni. Ezen politikának fejlesztése és helyes irányba terelése elsősorban a mi feladatunk, akik reprezentálói vagyunk a legfontosabb gazdasági tényezőnek, a mezőgazdaságnak.

Ma már pusztán hangzatos jelszavakkal irányítani és vezetni nem lehet, mert a mai felfogású ember gyakorlati tartalmat is kíván és követel, mely őt a létért való küzdelemben eredményekhez segíti.

Ennek a követelménynek óhajtottunk eleget tenni, midőn többen, kik az agrárintézmények és a gazdatársadalmi tevékenység élén állunk, összejöttünk és az agrárprogramot kidolgoztuk.

Ebben a programban voltaképen

nem akarunk új eszméket ajánlani a nagyközönség figyelmébe, hanem inkább csak azokat az irányelveket foglaljuk össze, lehetőleg rövid pontozatokban, a melyek a gazdatársadalmi közvéleményben évek során át kialakultak.

Irányelvek ezek s nem konkrét javaslatok és bár az összes agrárkövetelmények nincsenek is bennük, mégis igyekeztünk a legfontosabbakat és a legsürgősebbeket felvenni.

Programmunk összeállításánál különösen figyelemmel voltunk arra — s azt hiszem ezt el is értük — hogy ne érhesen bennünket az egyoldalúság vádja, hanem bár programmunk speciális érdekeink felkarolását tűzte ki célul, ez oly módon történjék, hogy a többi gazdasági tényezők érdekeivel az összhangot megtarthassuk.

A közreadott program alapján külön pártot szervezni nem akarnak, törekvésünk az, hogy azt pártkülönbség nélkül támogathassa mindenki, aki meg van győződve arról, hogy a mezőgazdasági érdekeknek, mint az ország legfontosabb gazdasági tényezőjének ápolása és előrevitele hazafias kötelesség.

Célunk az, hogy egyrészt a választóknak, másrészt a jelölteknek olyan programot nyújtsunk, melyet a tör-

vényhozásban igyekezni is fognak megvalósítani.

A független és erős Magyarországot csak úgy lehet megalkotni, ha a jólétet fokozzuk.

Először a meglévő alapok megerősítéséről és fejlesztéséről kell gondoskodni, mielőtt még alig létező új gazdasági ágak felé fordítanánk figyelmünket és erőnket.

Azért hangsúlyozzuk programunkban különösen az olyan iparágaknak a fejlesztését, melyek nyersterményeink feldolgozására vannak hivatva.

Helyes birtokpolitikával, a hitelügyek rendezésével, a mezőgazdasági termények értékesítésének szervezésével, a földre nehezedő súlyos adósságoknak konvertálásával lehet és kell országunkat nemzetgazdaságilag megerősíteni. Ausztria, noha sokkal inkább ipari állam, mint mi vagyunk, ezeket a kérdéseket mégsem hanyagolja el s azért valóban nem mondható túlzottnak, ha mi hazánk mezőgazdaságát erősítendő, legalább is hasonló mérvű támogatást követelünk.

Hogy azonban célt érhesünk, fejleszteni kell az összetartozandóságot, mely forrása a kicsinyek és gyengék erősségének és hatalmának. Ez nagy és nehéz feladat. Nehéz különösen, mert a mezőgazdasággal foglalkozók természetesen

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A mostoha.

Írta: Gáspárné Kovács Irén.

Mikor a szép Gyürky Vilma, a Gyürky József ügyvéd leányát Tassy ezredes elvette, a kis város társadalmi életében csak az a változás állott be, hogy az aranyifjuság nem a Gyürky háznál, hanem az ezredes szalonjában ütötte fel tanyáját.

Az meg már igazán magától értetődő dolog, hogy a Soós Géza szolgabíró két szürkéje is a Tassy ezredes udvarát vágja fel ezentúl, nem a Gyürkyét.

Soha azelőtt olyan jó ízű kávé nem ittak a néniék, mint a mióta Vilma az ezredes felesége lett. Az a sok találgatás, az a sok mende-monda — amire ez a házasság alkalmat adott — édesebbé tette kávéjukat, mint a méz.

És mind ez azt bizonyítja, hogy a Vilma férjhez menetele nem mindennapi dolog volt.

Vilma körülrajngott szépsége volt a városnak és noha atyja nem rakosgatta fére leányának az ügyesen szerzett filléreket, azért

kérőkben még sem volt hiány és mégis a már öszülni kezdő ezredest választotta. Mikor az eljegyzés közhírű lett, annál nagyobb volt a meglepetés, mivel Soós Géza szolgabíró mindennapos volt a Gyürky háznál és mindenki a Vilma vőlegényének tartotta. Folytak is a találgatások ugyancsak! Mi történhetett a két fiatal között? Mit fog most a szolgabíró csinálni? Volt olyan is, aki azt is tudni vélte, hogy nem lesz abból a házasságból semmi. A másik meg azt állította, hogy Soós ki hívja az ezredest párbajra. Bizony egyik jóslat nem teljesedett be, mert a szép Gyürky Vilma Tassy ezredesné lett és a mézes hetek elteltével házuk éppen olyan látogatott lett, mint azelőtt a Gyürky-ház volt.

Vilma kifogástalan kedves háziasszonynak bizonyult mindenkivel szemben, és Soós Géza, — a legszemtülesebb nénié állítása szerint — mindig kifogástalan gavallér.

A milyen szép volt Vilma leánynak, százszor szebb lett asszonynak.

Magas karcsu alakja kissé megtelt. Szeme mindig pajzánul csillogott s arcán a hamis kis gödröcskék is segítettek arcának boldog, vidám kifejezést adni. Egész valóján a végtelen boldogság áradt el.

Az ezredes rajongással szerette szép, ifjú nejét s szinte példászerű boldog életet éltek.

A város kíváncsisága csakhamar el is fordult tőlük, mert annak nem csendes boldogság, hanem pikantéria kell, azt pedig az ezredes háznál nem talált.

Az ezredes meglegedett vidám arcán csak olyankor vonult el egy-egy sötét felleg, ha első házasságából származott leányára gondolt. Nem-sokára baba kell hozni az intézetből és attól félt az ezredes, hogy fiatal felesége nem fog majd leányával olyan békében élni, a mint ő óhajtáná.

Leányát végtelenül szerette és az is őt; gyakran rajongó érzés fogta el, ha rá gondolt arra az eshetőségre, hogy a rajongással szeretett hitves és bálványozott gyermek valaha szembe állanának egymással és neki az egyenlenséget látnia kellene. Pedig az aggodalomra még nem volt ok. A mikor elérkezett a nyári vakáció, az ezred-séknél nagyban készültek a nevelőből hazatérő Olga fogadására.

Az ezredesné fáradhatlan figyelmet fejtett ki mindebben.

Az Olga leány szobáját kis paradicsommá változtatta.

Remek szép fehér butort hozatott bele és a mi legkedvesebben lepte meg az ezredest az a figyelem volt, hogy Vilma az Olga anyjának arcképét megfestette és azt a leány szobájában

ÉRTESETÉS!

Üzletünk átalakítása végett az összes áruinkat, ugymint: blousok pongyolák, aljak, kabátok, kosztümök,

gyermek ruhák

s egyéb cikkeket e hó végéig minden elfogadható árban árusítjuk.

Tisztelettel

WÉBER TESTVÉREK

Nagyvárad. Bémer-tér.

Az árusítás naponta reggel 8 órától este 7 óráig tart, a berendezésnek egy része, valamint egy hármás pénzszekevény eladó.

sokkal nehezebben tudják azt a kapcsolatot megtalálni és fenntartani, mely a városokban együttlakó s iparral foglalkozó osztályoknál természetesen sokkal könnyebb.

De hogy ez nem lehetetlen, annak fényes bizonyítékát nyújtja Németország, ahol az összetartandósági érzetet épen a mezőgazdasággal foglalkozóknál oly mérvre sikerült emelni, mely valóban bámulatba ejti az egész művelt világot.

Az összetartozandósági érzéshez azonban, ha azt akarjuk, hogy az erős legyen nem elég csak a szellemi kapcsolat, de szükséges, hogy az összetartozandóságot közvetlen és lehetőleg anyagi előnyökkel is felruházzuk.

Ezért kell a szövetkezeti eszmét lehetőleg terjeszteni, mely klasszikus párosulásba hozza az erkölcsi és anyagi erőket, fejleszti az altruizmust, az önkormányzati képességet és az üzleti érzék elsajátítására vezet, melynek hiánya ma is egyik lényeges oka annak, hogy a gazda nem boldogul.

Az a mozgalom, melynek mi hazánkban hívei, munkásai és vezetői vagyunk; a gazdálkodó rétegek érdekeinek felkarolása és előrevitele. Európa haladó államainak politikai irányzatában mindinkább érvényesül.

Haladás ez, mely kigyógyítja Európa nemzetét az egyoldalú politika által ütött sebekből s ezúton elősegíti a nemzetek gazdasági és politikai ujjaszületését, helyes irányt ad a fejlődésüknek, mivel a jogosult egyéni önzést a haladás általános rugójává teszi s közös célok érdekében bizonyos egyéni alárendeltségre, a szociális ellentétek kívánatos enyhítésére és kiegyenlítésére vezet.

A mi agrárpolitikánk célja az, hogy minél több ember, minél boldogabban

élhessen a magyar földön. Ez a program szabadelvű, mert a milliók gazdasági felszabadítására, önállósítására törekszik, hazafias és nemzeti, mert a magyar föld szeretetére tanít.

Főlemelt fővel jelenhetünk meg tehát programunkkal az ország előtt.

A magyar gazdaközönségnek nemcsak joga, de kötelessége is, hogy olyan képviselőket küldjön a parlamentbe, kik a közreadott programot elfogadják, az abban foglalt törekvések megvalósítását pártpolitikai szempontokon felülmúló, hazafias kötelességnek vallják.

Ennek a jognak és kötelességnek gyakorlására tisztelt gazdatársaimat abban a reményben hívom fel, hogy tömeges csatlakozásukkal törekvéseinknek súlyt adnak, azokat diadalra vezetik.

Gróf Károlyi Mihály.

A képviselőházi botrány vádlottjai.

A rendőrség tegnap idézte be a március 21-ikén történt képviselőházi botrányban terheltként szereplő volt képviselőket. Idézést kaptak: Zakariás János, Eitner Zsigmond, Markos Gyula, ifj. Madarász József, Beck Lajos, és Hoffmann Ottó. Az idézettek közül többen vidéken tartózkodnak, ezeknek az idézést az illető rendőrség utján kézbesítették. Zakariás János, aki Brassóban időzik és ott vette át az idézést, azonnal meg is válaszolt rá. A brassói rendőrség utján a budapesti rendőrséghez beadványt intézett, amelyben mentelmi jogára hivatkozik. Megjelentek délelőtt a rendőrségen Beck Lajos, Eitner Zsigmond, Hoffmann Ottó, ifj. Madarász József és Markos Gyula. Tóth János rendőrkapitány előtt egyenként szó szeriort a következő kijelentéseket tették:

— A képviselői mentelmi jég súlyos megsértését látom abban, hogy a rendőrség

ebben az ügyben kihallgat s miután ez ellen tiltakozom, kijelentem, hogy a fölhozott vádakra konkrét nyilatkozatot nem teszek, mert mint az országgyűlés volt tagja, azért, amit a Házban mondtam és tettem, csakis az illetékes országgyűlés által vagyok felelősségre vonható. Ha azonban a magyar bíróság előtt védekezésre kényszeríteném, igazolni fogom az ellenem emelt vádak alaptalanságát.

A rendőrség ezzel befejezte a nyomozást és most már átteszi az iratokat az ügyészségre.

A politikai helyzet.

A kormány a tegnapi miniszteri tanácson sem döntött a képviselőválasztások időpontjának meghatározása tekintetében.

Elmaradt a kormánypárt hivatalos jelölteinek kilátásba helyezett listájának közzététele is.

A hivatalos jelöltek összeállítása — a nagyszámu jelentkezések dacára is — nem egészen könnyű feladat, mert a kormány főleg tekintettel van arra, hogy a képviselőjelölt lehetőleg helyi tekintély legyen, aki nem szorul túlságosan a kormány anyagi támogatására.

Khuen nyilatkozata.

A miniszterelnök a kormány jövőre tervezett vonatkozólag tegnap nyilatkozott a Pesti Hírlap tudósítója előtt:

— Most már — így szólt Khuen-Héderváry gróf — a választások előkészítése adja nekünk a legnagyobb munkát. Ez sok dolgot ad és sok helyütt még nem vagyunk rendben! Nem is hiszem tehát, hogy június első felénél előbb választathassunk.

Arra a kérdésre, hogy van-e a kormánynak elegendő jelöltje, így felelt a miniszterelnök:

— Van is, meg nincs is; ez csodálatos dolog. Egész sora van az olyan kerületeknek,

helyezte el. Tuláradó boldogsággal ölelte magához feleségét és forró csókokkal halmozta el a gondos kis kezecskét.

Az ezredes elutazott leányáért a honmaradt feleség pedig a fogadtatást rendezte s a meghívott vendégeket fogadta. Azt akarta, hogy mostoha leányát hazajövetelekor semmiféle kellemetlen benyomás ne zavarja. Azt akarta, hogy mostoha leánya ne érezze azt, hogy neki mostohája van. Hálás akart azért a nagy szeretetért, gyengédségért lenni, a mivel az ezredes őt elhalmozta és elhatárolta, hogy mostoha leányának mindenben kedvét keresi, mert azzal annak a nagyon jó embernek is örömet szerzett.

Olga remegve gondolt a találkozásra. Félt mostohájától. És minél többet beszélt az ezredes az ő kedves jó Vilmájáról, annál gyűlöltebb alak lett az leánya szemében.

Olga még nem látta mostoháját, de nem is óhajtotta látni, sőt szívesebben ment volna vissza a gyűlölt intéze be is, csak hogy ne kelljen azzal az asszonnyal találkozni, akinek ezentúl azt kell mondania: anyám! Szinte idegenkedve nézett apjára, hogy az engedte egy idegen nőnek elfoglalni az anyja helyét. Végtelen keserűség fogta el és szeretett volna hangosan felzokogni.

Végre megérkeztek. Vilma szeretettel ölelte

magához mostoha leányát és Olga önkéntelenül viszonzta a szeretetteljes ölelést

A két fiatal lény hamar megértette egymást. Míg Vilma szobájába vezette Olgát, igaz, gyendédségre valló ajánlatot tett neki, amivel azután végkép megnyerte a szeretet után sóvárgó leánykát.

»Tudom, hogy csak pár éve vesztetted el anyádat és én nem akarom annak emlékét zavarni, azért kérlek édesem, ne szólíts engem másként csak a nevemen. Atyádnál elintézem én a dolgot.«

Olga ifju szívének teljes melegével ölelte meg mostoháját: »Köszönöm nagyon köszönöm« rebegette és hirtelen megcsókolta az alig két évvel idősebb nőnek kezét.

»Bohó gyermek te! majd tapasztalni fogod, hogy nem leszek én rossz mosto ad és azt hiszem meg fogsz engem szeretni.«

»Oai én már is szeretlek kismama«. Így lett elintézve a két nő között a legkényesebb kérdés és Olga azontúl mindig kismamának szólította mostoháját, hogy megmutassa, miszerint nem idegen szívéhez.

»De most már siess átöltözni, mert vendégeink jönnek« szól az ezredesné magára hagyva mostoha leányát, aki egyik kellemes meglepetésből a másikba esett.

Szobájába minden az ő izlése, minden az ő vágya szerint volt rendezve. Mindig ilyen szobáról álmodozott ő az intézetben. De a mi mégis legkellemesebben meglepte, az az édes anyja arcképe volt.

Vajjon kinek az eszméje volt az, neki a legkedvesebbel kedveskedni. Ki tudja meddig elábrándozott volna szép kis szobájába, ha a szobalány nem sietteti az öltözéssel.

A szép számmal egybehívott vendégsereg már mind együtt volt.

Amikor Olga mostohája oldalán belépett a terembe, az ott lévők ajkait a meglepetés kiáltása hagyta el.

Ilyen remek két nőt együtt látni ritkán lehet. Mintha testvérek volnának és mégis olyan ellentétek.

Vilma pompázó szépségének teljében hód lást követelő királynőhöz hasonló, míg Olga noha szépségben nem marad mostohája mögött, kiváltképen rendességével nyeri meg a bámulók szívét.

Soós Géza — mikor Olga a bemutatáskor kezét fogott vele — állandó lovagjává szegődött. Mikor Olga kis kezét megfogta, úgy érezte, mintha egy harnatos fehér lilium feküdne tenyerén.

A leány rendkívüli szépsége, hótiszte szü-

Tavaszi értesítő

Szíves tudomásra hozom a m. t. hölgy közönségnek, miszerint

eredeti párisi modell kalapjaim

megérkeztek és azok üzletben bármikor megtekinthetők.

Kedvező párisi összeköttetésem révén abban a helyzetben vagyok, hogy a versenyt felvehetem a fővárossalsi.

Teljes tisztelettel:

UJHELYI RÓZA

női kalap különlegességi üzlete
NAGYVÁRAD, RÁKOCZI-UT.
TELEFON 130. TELEFON 130.

ahol az ellenzéknek semmi sánca. Es még sem akad alkalmas ember, aki kormánypárti programmal fölvegye a harcot. Mintha még mindig nem biznának eléggé az új alakulatban!... Pedig!...

— E szerint a minisztertanács még nem döntött a választások terminusáról — kérdezte a hírlapíró.

— Oh, odáig még nem jutottunk — felelte a miniszterelnök, — Különbösen is ráérünk a választások kiírásával május 10-ikéig.

— Es Excellenciád mikor szándékozik jelentést tenni ő felségének a választások dolgában?

— Egyáltalán nem tudnék most miről jelentést tenni ő Felségének. Egyelőre még azt sem tudom, mikor megyek fel Bécsbe. A legközelebbi napokban aligha.

Azután a hírlapíró szóba hozta, hogy az ország hangulata a kormány irányában a legutóbbi időkben nagyon a kormány javára fordult.

Khuen Héderváry gróf a kezével legyintve erre a következő megjegyzést tette:

— A hangulat nem fontos. Nem a hangulatok csinálják a választásokat, hanem a szavazatok.

Választási mozgalmak Biharban.

A belényesi kerületben tudvalevőleg a munkapárt *Rednik* Gábor vaskóhi főszolgabíró jelöli képviselőül. Az eddigi mozgalmak még igen csendesek voltak és ellen akció egyáltalán nem volt észlelhető azonban igen erős küzdelmet jósolnak a viszonyokkal ismerősök. A nemzetiségiek ugyanis most is felépitik *Lukácsin* Lászlót, aki mellett pártja ismét harcra száll.

Pártalakulás a révi barlangban.

Az élesdi munkapárt vasárnap április hó 3-án tartja meg alakuló gyűlését.

Az alakuló gyűlést előkészítő bizottság

hétfőn tartott értekezletet a révi barlangban. Az előkészítő gyűlésen *Juricskay* Dezső elnököl mintegy 80 érdeklődő jelenléte mellett. A megjelentek megállapították az alakulás programját, mely az eddigi pártalakulásoktól miben sem különbözik. Nagy bökkenő azonban az új pártra nézve az, hogy nem tudnak jelöltet állítani. Az előkészítő ülésen felkérték *Juricskay* Dezsőt a jelöltség elfogadására, azonban *Juricskay* nem hajlandó azt elfogadni. Nagyon valószínű, hogy az élesdi kerületben *Farkasházy* teljesen egyedül fog futni, mert vele szemben a biztos bukásnak senki sem teszi ki magát.

Nem engedi a fiát vallás-tanításra.

Az iskolaszék ülése.

Nagyvárad város községi iskolaszéke tegnap délután ülést tartott dr. *Adorján* Armin elnöke alatt.

Az ülésen a rendes folyó ügyeket tárgyalták, csupán egy tárgynál kerekedett némi vita. Ezt pedig egy eltévelyedett apa szegény gyermekének ügye idézte elő.

Janernik József városiapidijas ugyanis megtiltotta a Rtoók Zsigmond-utcai községi iskola II. osztályába járó református vallású fiának, hogy a vallásórákra eljárjon s hittant tanuljon. Bitzó János igazgató tanító többször figyelmeztette ennek következményeire az apát de az szigorúan megmaradt vallás ellenes álláspontján.

Az iskolaszék felhívta az igazgatót már korábban, hogy törvényes eszközöket vegye igénybe, de eljárásának nem lett fogamatja, tehát most megint az iskolaszékhez tett Bitzó János igazgató jelentést. Az elnökség javasolta, hogy az igazgatót hívják fel a megtorló lépésök megtételére s ha ennek dacára is makacsodik az apa, a magángyám kirendelése végett tegyen az igazgató jelentést.

Dr. *Grösz* Menyhért a szabadkőműves páholy szellemében szólott a kérdéshez. Azt fejtegette, hogy ha más tantárgyból, pl. a magyar nyelvből nem hallgatja az órát a gyermek, megbukik, a hittan is éppen olyan tantárgy, tehát

ennél sem kell más intézkedést tenni, hanem így járjanak el a gyermekkel szemben.

Dr. *Molnár* Imre nem osztja ezt a felfogást s tagadja, mintha a hit- és erkölcsstan éppen olyan volna, mint más tantárgy. Itt renitencia van a törvénnyel szemben. A törvény elrendeli a vallás-erkölcsi oktatás kötelező voltát. Ezért a legszigorubb törvényes eljárást kívánja. Ha nem jár a gyermek iskolába büntetik, így itt is a legszigorubb büntetést kell alkalmazni.

Dr. *Kecskeméti* Lipót izr. főrabbi a vallás-erkölcsi nevelés komolysága szempontjából helyesli(!) Grösz nézetét. Szomorú, hogy kényszeríteni keli valakit a vallásstanulásra; másoda ethikai érzés támad annak a gyermeknek a lelkében. Ellenségeskedésbe jön az apával. Ha nem akar hittant tanulni, megbuktatják s veszít egy évet. Majd oda küldi akkor az apa.

Kovács tanító szerint a törvényt kijátszani nem szabad. Kötelesség az ilyen renitenst bejelenteni s megbüntetni.

Dr. *Gross* Menyhért ismételt felszólalt s megint szabadkőműves tenorban beszélt; a törvény ellenkezik a lelkiismereti szabadsággal. De hát a törvény törvény, azt hajtsák végre s büntessék a szerint az ellene vétőt. Ilyen kérdéssel az iskolaszék ne foglalkozzék.

Dr. *Molnár* Imre ismét szót emelt. Látja, hogy itt két világfelfogás áll egymással szemben, amelyet nem fognak most eldönteni. A szóban levő kérdés azonban ellenkezik a törvénnyel, mely vallásoktatást akar biztosítani mindenkinek, még ha a szülő nem is akarja. *Kecskeméti* beszédére megjegyzi, hogy lehet, hogy lesz disharmonia az apa és a fiu között s esetleg a fiu más felfogásban lesz mint az apa s ennek csak örülni lehetne. De ha az iskolaszék nem tesz semmit, harmonia lesz az apa és fiu között, de az azt jelenti, hogy a fiu is atheista lesz. Ettől pedig meg kell menteni.

Bitzó János igazgató kijelenti, hogy az iskolaszék felhívására tette meg jelentését. Az apa, a figyelmeztetés dacára megveréssel fenyegette a fiát, ha vallás órákra jár. Ha megbuktatják a gyermeket, mindég a 2-ik osztályban marad.

Ezután utasították az igazgatót, hogy tegye meg a feljelentést a mulasztó ellen s ha 4 szer

zessége megdobogtatta már hidegülni kezdő szívét.

Hiszen azelőtt is meg-megdobbant az ő szive egy-egy szép nő láttára, de milyen nagyon különbözött az az érzés a mostanítól.

Mással akart foglalkozni, nem tudott; másra akart gondolni, hiába!

Megpróbálta kiment a kártyaszobába, — ámdé ott is a kártya minden lapján az Olga hosszú szempilláktól beárnyalt gyönyörű feketé szemét látja. Azt az álmodozó titokteljest. Milyen jó volna annak a szemnek a titkát megfejteni.

»Gézát ma nem jó lesz az asszonyoknak magukhoz közel engedni! — incselkedik az ezredes, — mert ha ilyen szerencséje lesz az asszonyoknál, mint a milyen nincs a kártyánál, jaj akkor nekünk szegény férjeknek!

Soós Géza csak mosolygott és megint olyan ügyetlen kihívást talált, hogy az idegeiből kibicek felugráltak. Hiába! Az Olga szép szemétől nem látott már semmit! A szép leány iránt érzett szerelem olyan vehemens erővel foglalta le minden gondolatát, hogy szinte megdobbant e nagy érzéstől. Nem birt tovább a szép leány közelében maradni.

Olgát fehér leány szobájában ébren találta

a reggel. Hiszen annyi minden volt, a mi az álmodt kiützte szeméből.

Tegnap ismerte meg mostoháját, akit igazán szeretett, tegnap kapta meg az első hosszú ruhát, tegnap lett nagy leány és — tegnap látta meg gyermekleány álmainak hőseit! Végre elszenderedett és délfelé boldogan ébredt fel. A milyen szép volt a tegnapi nap, olyan szép volt álma is. Mostohájával napról napra jobban megszerették egymást és e kölcsönös vonzalommal végtelen boldoggá tették az ezredest.

S e nagy boldogság közepette mint villám úgy sujtott le az ezredes hirtelen halála.

A gyász napjai még jobban egymáshoz fűzte a két ifju nőt. Olga már igaz gyermeki szeretettel ragaszkodott mostohájához, aki pedig az utóbbi időkben nagyon elhidegült iránta. Szeszélyes, ideges lett és sokszor egész nap sem mozdult ki szobájából.

Ilyenkor a magára maradt leánykának nem volt egyéb szórakozása, mint a lovaglás.

Ezeket a kirándulásokat sokszor Soós Géza is részt vett, Olga nagy öröme. — Az öreg lovász sokszor könnyes szemmel nézte az előtte lovagló gyönyörű párt. »Ha ezt az ezredes ur láthatná!« sóhajtott fel az öreg.

Egy ilyen lovaglás után boldog mosolyal

sietett mostohája szobájába. De a küszöbön valami különös szorongó érzés fogta el. Nem tudta magának megmagyarázni miért, de rég nem érzett félelmet érzett. Még is erőt vett magán és benyitott. Mostohája idegesen fogadta, hanem Olga most nem vette észre. Hisz' olyan nagyon boldog volt!

»Kismama, holnap ünnepélyes vendégünk lesz!« szólt szeretettel átölelve mostoháját. »Kismama! örülj hát az én boldogságomnak! Mert én nagyon, nagyon boldog vagyok. Soós Géza holnap megkéri a kezemet!«

Mint egy örült ugrott fel az özvegy és vasmarokkal ragadta meg mostoha leánya karját: »Mit mondtál?! Soós megkéri a kezét?«

Hi-szen az kép-te-len ség! Te nem le-hetsz az ö-vé!« tagolta kétségbe eseten. Olga rémülten nézett mostohájára, azt hitte, hogy megőrült s remegve, mintegy önkívületben rebegte: »Nem lehetek az övé? Miért?«

Mostohája még mindig erősen tartotta kezét és füléhez hajolva, szenvedélytől rekedt hangon kiáltá:

»Mert, mert én is szeretem kiolthatatlan, mindent felemészítő szerelemmel!«

KOBRÁK

cipő - különlegességek
Fuchs Miklósnál,

Nagyvárad, Szent László-tér 1.

Telefon: 847. szám.

büntetve lesz az apa, megteszik az intézkedést a magánygám kirendelése iránt.

Apróbb ügyek elintézése után az ülés véget ért.

Az egyetemi Énekkar Nagyváradon.

Ritka eseménynek lesz színhelye Nagyvárad városára folyó hó 9-én. Ekkor tartja ugyan is a jogászfjúság fényes műsoru hangversenyét a *Mensa Academica* javára. A nagyszerű műsorból elég legyen kiemelnünk, a budapesti »Egyetemi Énekkar« szereplését.

Ez az »Egyetemi Énekkar« a gazdag tradíciója német »Burschenschaftok« mintájára van szervezve és hivatalosan az egyetemi élet komoly céljai mellett a változatosságot, a társas összejövetel vidámságait bevinni az egyetemi hallgatók lelkébe. Az énekkar, mely gróf Apponyi Alkert védnöksége alatt áll, már külföldön is több ízben megfordult és mindenütt a legszebb diadalokat aratta. Hozzánk folyó hó 9-én délelőtt érkeznek, hogy résztvegyenek a jogászfjúság hangversenyén, melyet jelenlétevel valószínűleg gróf Zichy János kultuszminiszter is kitüntet.

Az elsőrendű műélvezetért, melyet nekünk nyújtanak, nem kérnek semmit, megelégszenek az elismeréssel, csupán csak szíves ellátásra reflektálnak. Az ötletes rendezőség ezt úgy véli megoldani, hogy a nagyvárad vendégszerető uri családokat kéri fel az énekkar tagjainak ellátására.

E végből a következő felhívást intézi Nagyvárad vendégszerető uri családaihoz.

A jótékonyosság, a hagyományos magyar vendégszeretet nevében kopogunk ajtókon, az ifjúságnak lelkes barátai, nemesszívű polgárok. Folyó évi április hó 9-én Nagyvárad társadalmára egy nagy hangverseny keretében áldoz inszégben tengődő intézményünk a »Mensa-Academica« javára. A hangversenyen résztvesz a budapesti 120 tagból álló »Egyetemi Énekkar« is.

Baráti együttérzés, nemes ifjui önfeláldozás és lelkesedés hozza le őket segíteni szűkölködő testvéreinken. Országszerte elismert művésztűkkel igyekeznek tőkét gyűjteni egy nagyváradai főiskolai intézmény céljaira, a Mensa-alapra, hogy gondtalanul teljesíthesse továbbra is hivatását s neveljen a hazának, közelebről Nagyvárad városának hasznos, munkás polgárokat. Szándékuk nemes, a cél a miért lelkednek mindnyájunk célja, Nagyvárad város kulturális érdeke.

Fáradtságuk jutalmául nem kérnek egyebet tőlünk, mint szíves vendégszerető fogadtatást, ellátást s a humánus cél iránti érdeklődésben megnyilvánuló elismerést.

Mindössze egy fél napot s egy éjjelt töltenek városunkban s ezalatt az idő alatt vendégszerető családoknál óhajjuk őket elhelyezni s meg vagyunk róla győződve, hogy Nagyvárad város vendégszerető közönsége körében visszhangra talál szavunk, mikor szíves fogadtatást ígérünk budapesti testvéreinknek.

Nagy magyar városok: Kolozsvár, Kecskemét, Hódmezővásárhely lakossága kitüntető vendégszeretettel látta el falai között a »Budapesti Egyetemi Énekkarok« tagjait s hisszük, hogy Nagyvárad közönsége is magyaros vendégszeretettel nyitja meg ajtaját előttük.

Kérjük azokat, kiknek nemesen érző szívéhez, magyar vendégszeretetéhez talált szavunk, hogy ebbeli szándékaikat legkésőbb április hó 4 ikéig a hangversenyt előkészítő bizottsághoz (Jogakadémia) bejelenteni szíveskedjenek.

Nagyvárad, 1910. március hó.

A Mensa-hangverseny
előkészítő Bizottság.

Holtan találták a szobájában.

Özv. báró Wildburg Adolfné halála.

Tegnap, csütörtökön reggel gyorsan terjedt el a városban a gyászhir, özv. báró Wildburg Adolfné hirtelen haláláról.

Özv. báró Wildburg Adolfné szül. báró Szepessy Eugénia már évek óta lakott a Szilágyi Dezső utca 5. számú ház földszintjén, három alkalmazottjával.

Lakását agg kora miatt csak ritkán hagyta el a tél folyamán s egyedüli szórakozása a színház volt, amelynek rendes páholy bérelője. A nyár elején azonban mindég kiköltözött bihar-illyei birtokára s késő őszig ott lakott.

Tevékeny részt vett, különösen a korábbi években a biharmegyei nőegylet ügyeinek intézésében; közreműködött a nagyszalontai r. kath. templom építésénél s ahhoz adományával hozzájárult.

Már évek óta gyengélkedett s néha-néha szivbajáról is panaszkodott, de azért fentjárt.

Pár nap óta orvosának dr. Fráter Imre kórházi igazgató főorvosnak többször panaszkodott, hogy gyenge.

Szerdán este számolt a bihar-illyei uradalomból bent levő gazdával, majd szokatlanul sokáig elbeszélgetett Kónya Teréz szobaleányával, akit nagyon szeretett gondosságáért és hűségéért. Szokatlanul jóhangulatban volt. Az ököritói nagy szerencsétlenségről beszélt s felhozta, hogy Erzsébet királyné nővére is így halt el egy mulatságon támadt tüzben, Párisban. Majd fiatal korát emlegette s menyasszonyi életéről beszélgetett hűséges fiatal szobaleányának, akit ő hozott faluról.

Mielőtt lefeküdt volna, felemlítette, hogy ma szokatlanul jól vacsorált.

Egyedül szokott aludni s szobalánya a szomszéd szobában töltötte mindég az éjszakát.

Sem a szobaleány, sem a cselédszobában alvó inas és szakácsnő nem hallottak éjjel semmi gyanusat.

Reggel 7 óra tájban a szobaleány urnője szobájába lépett, hogy tüzet gyújtson. Az első pillanatban a félhomályban nem vett észre semmit, csak mikor közeledett az ágy felé, a rémülettől megdermedten látta, hogy urnője az ágy mellett a földön fekszik élettelenül. A mint felocsudott ijedségéből, kirohant a szobából s az ajtót rázárta. Azonnal közölte a szerencsétlenséget a házbellekkel, akik dr. Fráter Imre orvos után telefonáltak. Együttal értesítették a rendőrséget is.

Dr. Fráter Imre csakhamar megjelent s be ment a szobába.

A bárónő holttestét feltették az ágyra s akkor látták, hogy az orr és ajkak meg vannak sérülve, ami az éjjeli szekrénytől keletkezett.

Az agg báróné éjjel valószínűleg rosszul lett s leszállt az ágyról s akkor érthette szivszélhűdés, amely kioltotta életét.

A rendőrség konstataulta, hogy a halált szivszélhűdés okozta s megadta a temetésre az engedélyt.

Leánya báró Szepessy-Szokoll Józsefné férjével báró Szepessy-Szokoll József nyug. tüzérezredessel és leányával Meránban időznek, akiket táviratilag értesítettek a gyászseetről.

Dr. Várady Zsigmond, az elhunyt ügyvédje, intézkedett a temetésről. A Weiszlovits Adolf

és fia temetkezési intézet díszes ravatalt készített a lakás egyik feketével bevont termében ahol délszaki növények, égő gyertyák sokasága között nyugszik az elhunyt báróné.

A holttestet holnap, szombaton, ápril. 2-án délután 2 órakor szentelik be s vasuton Bihar-illyére szállítják, ahol ápril. 4 én lesz a temetés s a családi sírboltban helyezik az elhunytat örök nyugalomra.

UJDONSÁGOK.

Tájékoztató.

Május 5. d. e. 11. Kath. Kőr zárűnnapélya a püspöki palotában.

* Dr. Mayer László városi főorvos.

Hlatky Endre, Nagyvárad város főispánja dr. Mayer László tb. főorvost Nagyvárad város főorvosává nevezte ki. Dr. Mayer László 1898 év óta áll Nagyvárad város szolgálatában s dr. Rednik kerületi orvos halála után választott be kerületi orvossá. Azóta nagy buzgalommal, odaadással szolgálja a város közegészségügyét. Most arra a fontos állásra nevezett ki, amelyet néhai édesatyja dr. Mayer Ágoston is oly kitűnően töltött be évtizedekig. A város fejlődésével mind nagyobb feladat hárul a városi főorvosra s dr. Mayer László ismert szakképzettsége, ügyszeretete, a közegészségügy iránti érveke biztosíték arra, hogy ezeknek a nagy feladatoknak kitűnően meg fog felelni. A főispán kinevezése városzerte igaz örömet keltett.

* **Kinevezés.** Grácz Károly 37 ezredbeli tartalékos főhadnagy, legfelsőbb kegyelemből és kivételesen tartalékos századosá neveztetett ki. Grácz Károly jelenleg Nagyvárad város szolgálatában áll, mint tűzoltó parancsnok.

* Mikszáth Kálmán disz doktorsága.

A hivatalos lap közli, hogy a király megengedte, hogy a budapesti tudomány egyetem bölcsészettudományi kara Mikszáth Kálmán író, írói működése negyvenedik évfordulója alkalmából, tiszteletbeli bölesészetdoktorrá avat hasssa s részére a doktori oklevelet kiszolgáltathassa.

* **8000 korona államsegély a tüdőbetegek üdülőhelyére.** A nagyváradai tüdőbetegek hegyi üdülőhelyét, pompásan újból rendezték be. Az üdülőhely területére több mint félezer lát és bokrot ültettek s dr. Gerő Sándor igazgató főorvos mindent elkövet, hogy a tüdőbetegek részére minél kellemesebbé, megfelelőbbé tegye ezt az áldásos helyet. A belügyminiszter tegnap értesítette Nagyvárad városát, hogy az üdülőhely céljaira a folyó évre 8000 korona államsegélyt utalt ki.

* **Már szabadszemmel látták az üstökösöt.** Bécsből telefonálják, hogy az ottani csillagvizsgáló tegnap reggel táviratot kapott a boszniai Zepcéből: Tegnap reggel hat óranegy perckor, közvetlen napfelkelte előtt szabad szemmel láttam a Halley-féle üstökösöt. Igen fényes volt, de a csóváját meglepően rövidnek láttam. Dr. Schönfeld János orvos. A hír, természetesen, élénk feltűnést keltett, mert eddig a monarchiában senki sem látta szabad szemmel az üstökösöt. Erdekes, hogy Heidelbergben Wolf udvari tanácsos már február hetedikén látta szabad szemmel az üstökösöt. Zschke Henrik, a bécsi csillagvizsgáló asszisztense azt ajánlja, hogy a délen lakók lehetőleg közvetlenül napfelkelte előtt vizsgálják a nyugati égboltozatot, akkor valószínűleg megpillantják az égi vándort. Nem érdektelen annak megemlézése, hogy a babonás nép az ököritói ka-

sztrófát is az üstökösnek tulajdonítja. Mátészalkai tudósítónk telegrafálja, hogy a községben lakó parasztok szerte beszélnek:

— Lám, mit csinált a farkos csillag! Hiába mondják, hogy nem hoz az veszedelmet! Bizony hozott . . . egye meg a fene ott ahun van.

* **Eljegyzés.** Szép családi ünnepély folyt le tegnap este Vaskóhn a főszolgabíró házában. Tegnap tartotta meg ugyanis eljegyzését Fényes Lóránd kataszteri mérnök Rednik Gábor főszolgabíró kedves és szép leányával Vilával. Az eljegyzési ünnepélyen a két család tagjain kívül a vaskóhi intelligencia is megjelent.

* **Ünnepély a Tanítók Háza javára.** Belényesben igen szép iskolai ünnepélyre készülnek. Mint tudósítónk jelenti, az ottani állami leányiskola igazgatónöje április 3-án az összes iskolák közreműködésével fogja rendezni az ünnepélyt, melynek programja valóban méltó ahhoz a célhoz, amit szolgálni kívánnak. Az ünnepély jövedelme a létesítendő Tanítók Háza javára lesz fordítva. Az ünnepély dr Krüger Aladár »Tanítók Háza« című költeményt fogja szavalni prologóul Stefánia Eliz urleány. Ezután a »Tavaszi érkezése« című daljáték, majd Murai Károly »Az új nevelőnő« című vígjátéka következik. A rendkívül sikerültnek ígérkező ünnepélyt babavásár fejezi be, melyen nürnbergi, francia, magyar, bolgár, spanyol, tiróli, tót, román babákat, kuruc vitézt, kéményseprőt, táncos babát, Hóféhérekét, törpéket stb. fognak bemutatni.

* **Mössmer József öngyilkos.** Tegnap délelőtt Budapesten agyonlőtte magát Mössmer József fővárosi kereskedő. Mössmer József tekintélyes kereskedő volt és amikor az 1850-ben alapított üzletet atyjától 1878-ban átvette, az már a főváros legelső üzleteinek egyike volt. Családjával Andrássy-ut 45. sz. alatt lakott. Egy leánya és két fia van, dr Mössmer Pál és ifjabb Mössmer József. tartalékos huszárhadnagy. Mindketten a cégben vannak és atyjuk üzletét vezetik. Tegnap korán reggel elment az üzletébe, de annyira ideges volt, hogy elment a Dunaparra sétálni. Tíz óra felé visszajött az üzletbe. Egyszerre a pincehelyiség párisi-utcai részéről dörrenés hallatszott. Odasiettek és a földön fekvő, vérben találták az öreg urat. Browning-pisztollyal halántékán lőtte magát és nyomban meghalt. Kétségtelen, hogy Mössmer idegrohamban követte el az öngyilkosságot. Egy cédulát találtak holtteste mellett, amelyre ezt írta: »Ne vigyenek haza.«

* **A galamb-utcai dráma.** Tegnap számunkban hirt adtunk arról a véres drámáról, mely szerdán este 10 órakor Galamb-utcán játszódott le s melynek egy fiatal jegyespár, Farnóczi Ferenc kőművesegéd és Jós Anna varróleány estek áldozatul. A rendőrségnek eddig a legszélesebb körű nyomozások árán sem sikerült a dráma okára ráakadni. A legvalószínűbb az eddigi nyomozások szerint az, hogy a jegyespár összeszólalkozott valamin és ebből keletkezett a baj.

* **Makacs képviselőtestület.** Ismét egy képviselőtestület feloszlatása iránt tesz előterjesztést a főszolgabíró Éradony község képviselőtestülete ugyanis a többszöri felszólítás és a megye határozata ellenére is az utak gátjait nem csináltatta meg, amiből kifolyólag az utak most már járhatatlanok. A főszolgabíró most mert már másképp nem tud boldogulni a képviselőtestülettel javaslatot tett az alispánhoz a sürgős feloszlatás iránt.

* **Előadás a választójogról.** Van szerencsénk az érdeklődőket értesíteni, hogy dr Hegedüs Lóránt ur, a Magyar Gyáriparosok

Országos Szövetségének igazgatója, a f. évi április hó 4 én hétfőn d. e. 11 órakor nagyérdemű előadást tart a kamara dísztermében »A választójog és a magyar ipar« címen. Amidőn az érdekes előadásra az érdekeltek figyelmét felhívjuk, egyben kérjük, hogy azon minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek. Nagyvárád, 1910 márc. 31. A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara: Huel a Gyula, kir. keresked. tan. elnök. Dr Sarkadi Lajos, titkár.

* **Csipke és kézimunka-kiállítás Nagyváradon.** Még bizonyára emlékében van közönségünknek, különösen előkelő hölgyeinknek az a gazdag és remek darabokból összeállított csipke- és kézimunka-kiállítás, a melyet Nagy Ida háziipari vándortanítónő rendezett az elmúlt év elején a nagyvárad kamrában. Mint már említettük, előkelő hölgyközönségünknek ismét alkalmuk lesz egy ily kiállításban gyönyörködni s ismereteiket bővíteni; ugyanis Nagy Ida urhölgy nővére Sz. Nagy Etelka urhölgy április hó 2—7 ig a nagyvárad kereskedelmi és iparkamara dísztermében csipke- és kézimunka-kiállítást rendez, a kamara támogatása mellett. A kiállítás bemutatásra kerülnek a hazánk különböző vidékein háziiparilag készülő horgolt, varrott és vert csipkék, hímzések, ezenkívül egyházi és régi magyar csipkék. Az érdekes kiállítást április 2-án (szombaton) d. e. fél 12 órakor Huszella Gyula kir. keresk. tanácsos kamarai elnök nyitja meg és naponta délelőtt 9—11-ig, délután 3—7-ig díjmentesen megtekinthető. A megnyitásra és a kiállítás megtekintésére az érdeklődőket szívesen látja a kiállítási bizottság. Kapcsolatosan megemlítjük, hogy a horgolt gombok készítésének elsajátítására április 7-től 14 napig tartandó tanfolyamra a hivatalos órák alatt a nagyvárad kereskedelmi és iparkamarában lehet jelentkezni. A tanfolyam ingyenes, sőt a felhasználandó anyagot is ingyen kapják a tanfolyamon résztvevők.

* **Triesti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali) Budapest, VI., Dorotyia-u. 10. és 12.** A »Közgazdaság« rovatában közöljük a Triesti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali), e legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk mérlegének főbb adatait. Teljes mérleggel a társulat mindenkinek, aki e célból hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál. Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg- és betörés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a Magyar jég- és viszontbiztosító r. t., baleset és szavatossági biztosításokat az Első o. általános baleset elleni biztosító társaság, valamint kezességi és óvadékbiztosításokat, eltulajdonítás, lopás, hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosításokat és versenylovak, teliverek és egyéb értékesebb tenyésztések biztosítását a »Minerva« általános biztosító részvénytársaság számára. A nagyvárad főügynökség Kurländer és Ullmann.

* **Veszettkutya garázdálkodása.** Biharról jelenti tudósítónk, hogy a napokban Középszelem bérű 8 éves fiát egy veszettkutya megmarta. A kistűt felszállították a Pasteur-intézetbe.

* **Szerencsétlenül járt olajgyári munkás.** A Biharmegyei közpórházban fekszik súlyos sérülésével Husz Imre csökmői malmi munkás, aki az ottani olajgyárral összekötött gőzmalomban, mint munkás dolgozott. F. hó 24 én az olajgyár egyik gépének szíja leesett és Husz Imre anélkül, hogy a gépet megállította volna, fel akarta tenni. A kerék azonban elkapta a jobb karját és azt a könyökről leszakította. A saját vigyázatlansága folytán megsérült ember 20 napon belül gyógyuló sérülést szenvedett.

* **Véres verekedés egy szál deszka miatt.** Tóth János boji földműves husvét első napján vasárnap észrevette, hogy a szomszéd kerítésén egy darab deszka leeső félben van, mire odament és azt levette. Meglátta ezt Nagy Sándor és telelősségre vonta

érte Tóth Jánost, aki azt felelte erre, hogy semmi köze a dologhoz, mert a háznak tulajdonosa Varga és nem ő. Szóváltás után Tóth bement a lakásába és lefeküdt. Nemsokára azonban Nagy Sándor és Lajos nevű süketnéma öccse bementek hozzá a szobába és újabb szóváltás után egy székkal a fejét vagy nyolc helyen bevették. A sebesültet behozták a biharmegyei közpórházba.

x **Hirdetmény:** A Polgári társaság pénztár r. t. új kibocsájtási részvényei az ideiglenes elismervény ellenében az intézet pénztáránál átvehetők.

x **Finom uri fehérnemű és minden uri divat és kalap újdonság megérkezett**

Róth M. utóda cégnél.

Bémer-tér.

Eredeti angol férfi cipők.

x **A Lloyd kávéház** modernül berendezett helyiségében március hó 30., 31. és április 1. és 2-án a következő érdekes mozgófénykép újdonságok lesznek bemutatva: 1. Pali bálbamegy. 2. Serajevó látkepe. 3. Kifosztott énekesnő. 4. Áldozat. 5. Szerelmes tűzoltó. 6. Női divat fejlődése. 7. Hegyszakadékok. 8. Szerelmem örültje. — *Belépti díj nincs* Kezdeté este 9 órakor — Kitűnő italokról és jó zenéről gondoskodva van. — A n. g. közönség szíves pártfogását kéri mely tisztelettel *Hartstein Árpád* tulajdonos.

x **Bémer-tér 3. sz. alá költöztem** Elvállalok minden a szakmához tartozó villamos és gáz világítási vezetéseket, lakások, szállodák, iskolák jelző csengő, telefon berendezéseit, uradalmak, gazdaságok s szeszgyárak részére saját üzemű dinamó berendezéseket, villámhárítókat. — Raktáron tartok villamos motorokat, iv. izzó és Wolfram-féle lámpákat, mindennemű csillárokat, asztali lámpákat és az összes elektrotechnikai cikkeket. — Költségvetés díjmentes. *Stern Adolf*, villamos és légszusz vállalata Nagyvárád, Bémer-tér. — *Telefon 556.*

* **Borsalino, Pichler és angol kalap tavaszi újdonságok REICHARD ÁRUHÁZÁBA** megérkeztek, hol legelegánsabb budapesti és amerikai cipők kaphatók.

TÁVIRATOK.

Az ököritói rémes eset.

Szatmárnémeti, márc. 31. Az ököritói tűzvésznel megsérültek közül újabban 11-en haltak meg, akiket ma temettek el. Két sebesült az iszonyú fájdalomtól megőrült.

Összedült ház.

Budapest, március 31. Boroszlóból jelentik, hogy gázrobbanás következtében egy lakóház összedült. A lakók közül hárman meghaltak és öten veszedelmesen megsérültek.

EGYESÜLETEK.

A nőegylet közgyűlése. A biharmegyei és nagyvárad nőegylet 1910 évi április hó 17 napján délután fél 5 órakor az Erzsébet leányvázaházban évi közgyűlést tart. A közgyűlés tárgysorozata: 1. Az egylet évi működését ismertető jelentés. 2. Az egylet pénztáráról szóló jelentés. 3. A választmány által fölvetett rendes tagok bejelentése s azok fölvetelének jóváhagyása. 4. Elhalálozás folytán a választmány kiegészítése 1 évre. Nagyváradon, 1910 évi március hó 1 en. Özv. báró Gerliczy Félixné, elnök.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Péatek: Luxemburg grófja.
Szombat: Luxemburg grófja.
Vasárnap: Luxemburg grófja. (Bálet-szünet.)

ZENE ÉS MŰVÉSZET.

A Fényes—Lakos hangverseny.

A Fekete Sas nagyterme nem látott még akkora művésznöket, mint a mekkorák tegnap felléptek. Fényes Annuska és Lakos Vilma ketten együtt is éppen hogy túlhaladják a két X-et, de a sikerért, melyet elértek, sokkal nagyobbkorú művésznők is megirigyelhetnék őket. Lakos Vilmácska még egészen gyermek; bájos kis gyermek, akinek mozdulatain látszik, hogy legtöbb mulatsága még a játék. De a tehetség már meglátszik rajta, úgy a tánc és Fényes Annuskával együtt előadott kettősei rendkívül sikerültek. Fényes Annuska ellenben már egészen kész művész. Ahogy énekel, táncol, gesztikulál, az már öntudatos, kéz művésze. Mozdulatai csupa sikk, éneke csupa temperamentum, úgy hogy bizony kevés primadonna mulja felül. A Tatárjárásból a csókos Juliska kupléja, az újjé a ligetben kuplé, a Luxemburg grófjából Lakos Vilmával együtt előadott kettőse viharos tapsokat aratott.

Egyáltalán az egész estén folytonos volt a taps és éljenzés, mintha felnőtt művésznők léptek volna fel, nem pedig bájos kis liliputi-primadonák, a kik korukat messze meghaladó ügyességgel felülmúlnak hivatásos művésznöket és a kiknek talán jobban is esnék talán jobb is lenne a hangversenyterem helyét még egyelőre a gyermekszobában játszani. Mikor tapsoltunk nekik, eszünkbe futott, hogy olyan gyermekeknek tapsolunk, akik ha felnőnek, elmondhatják, hogy sohasem voltak gyermekek...

A fényesen sikerült hangversenyt ma d. u. 4 órakor megismétlik; a kitűnő rendezés Sebő Imre ügyességét dicséri.

Igazságszolgáltatás.

Hivatalos órák a törvényszéken.

A nagyvárad kir. törvényszéknél az 1910 évi április 1-én napjától kezdődőleg a kezelő-hivatalok hivatalos óráira, az értesítés adásra és a beadványok elfogadására nézve a következő új rend lép életbe:

1. A kezelőhivataloknak a hivatalos órái november 1-től április 30-ig terjedő időszakban hétköznapon délelőtti 8 órától délutáni 3 óráig s vasárnap és ünnepnapon délelőtti 9 órától 12 óráig, továbbá a május 1-től október 31-ig terjedő időszakban hétköznapon délelőtti 7 órától délutáni 2 óráig s vasárnapon és ünnepnapon délelőtti 9 órától 12 óráig tartanak.

2. A telekkönyvi hivatal (telekkönyvtár) továbbá a polgári iktató, büntügyi iktató és telekkönyvi iktató hivatalok köznapon 9 órától 1 óráig s vasárnapon és ünnepnapon 9 órától 11 óráig állanak nyitva a felek részére.

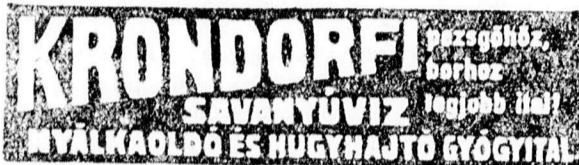
3. A polgári felebvezési tanács jegyzői irodájában, továbbá a polgári kiadó, büntügyi kiadó és telekkönyvi kiadóhivatalokban, valamint a polgári irattárban, büntügyi irattárban és telekkönyvi irattárban s végül a cégjegyzékek vezetésével és a cégokmánytár kezelésével meg-

bizott irodájában a felek értesítést nyerhetnek köznapokon 9 órától 11 óráig, míg ezekben a hivatalokban vasárnapon és ünnepnapon csak kivételesen a törvényszék elnökének esetenként kikérendő külön engedélye alapján nyernek a felek értesítést.

4. A törvényszékhez címzett beadványokat a polgári felebvezési tanács gyűjtőszekrényébe is lehet tenni, mely köznapon délutáni 1 órakor s vasárnapon és ünnepnapon délelőtti 11 órakor fog kiürittetni.

NYILTTÉR.

Kérdezzük meg a háziorvost!

tüdő, légző-szervek, gyomor, köhögés, rekedtségnél orvosilag ajánlva.

Nagyvárad kereskedelmi és iparkamara.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti tőzsdetudósítások.

A gabonatőzsde határidői.

Budapest, márc. 31.

— Délután 4 órakor. —

Buza május 1909. 50 kilogrammonként	14.35
Buza októberre	13.91
Buza apr.	11.80
Rozs okt.	10.29
Zab májusra	—
Zab októberre	7.78
Tengeri máj. 1909.	7.86
Tengeri jul.	8.05
Tengeri májusra 1910.	7.24

Értékdőzsde.

— Délután 4 órakor. —

Osztrák hitelbank részvény	634.—
Osztrák magyar államvasuti részvény	736.75
Leszámitoló bank	482.—
Rimamurányi	572.—
Osztrák-m. államvasuti részv.	697.50
Közuti vasut	552.—
Városi villamos vasut	269.—

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értékdőzsde 1910. márc. 31.

Magyar arany járadék 4 száz.	111.50
Magyar koronajáradék 4 száz.	93.26
Magyar koronajáradék	82.75
Magyar földteherment. kötvény 4. sz.	240.—
Horvát szlavin földteherment. kötvény	95.50
Osztrák járadék papirban	186.—
Osztrák járadék ezüstben	145.—
Osztrák járadék aranyban	97.25
Osztrák koron járadék	99.—
1860. osztr. állam-szolgák	116.50
Osztrák magyar bankrészvény	197.50
Magyar hitelbank-részvény	150.25
Osztrák hitelbank-részvény	730.—
Magyar hitelrészvény	748.—
London vista	631.50
20 frankos (Napoleon) arany	19.02
Német birodalmi márka	117.65
20 márkás arany	23.51
Magyar nyereséj sorsjegy kölcsön	35.95
Paris vista	689.50
Tusza-szab. és szegedi sorsjegy kölcsön	40.90

A Triesti Általános Biztosító Társulat. (Assicurazioni Generali) f. évi március hó 17-én tartott 78-ik közgyűlését terjesztette be az 1909 évi mérlegek. Az előtűnk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1909 december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 1.034.103,236 korona és 09 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 45.594,164 korona és 37 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 20.902,175 korona 14 fillérrel 304.144,877 korona 43 fillérre emelkedett. A tűzbiztosítási ágban, beleértve a betörés- és tűkörüveg biztosítást a díjbevétel 18.260,118,363 korona biztosítási összeg után 30.032,501 korona 57 fillér volt, miből 11.650,831 korona 95 fillér visszontbiztosításra fordított, — úgy — hogy a tiszta díjbevételnek összege 18.381,669 korona 61 fillérre rugott és ez összegből 13.658.715 korona 83 fillér mint díjtartalék mindeh teherrel menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 127.799,977 korona 76 fillér. A szállítmánybiztosítások levonása után 3.851,471 korona 90 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 1.772,890 korona 57 fillérre rugott. Károkkért a társaság 1909-ben 38.550,375 korona 41 fillért és alapítása óta 977.344,667 korona 32 fillért fizetett ki. E kárterítési összegből hazánkra 192.489,457 63 fillér esik. A nyereség tartalék közül, melyek összesen 24.677,880 korona 19 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabályszerinti nyereségtartalék, mely 6.300.000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamigadozására alakított tartalék mely az idei áttalással együtt 15.336,461 korona 71 fillérre rég, továbbá felemeltendő a 160,000 koronára rugó kétéves követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az idei áttalással 1.621,418 korona 48 fillért tesz ki. Részvényenként 600 arany frank osztalék kerül kifizetésre. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek elsőrangú értékekben vannak elhelyezve, az ide átalakulások folytán 346.151,371 korona 42 fillérről 366.829,741 korona 68 fillérre emelkedtek, melyek következésképpen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálogkövetelések 77.884,424 korona 11 fillér. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 31.091,716 korona 81 fillér. 3. Letéteményezett értékpapírokra előlegül adott kölcsönök 3.609,138 korona 57 fillér. 4. Értékpapírok 237.547,914 korona 18 fillér. 5. Követelések államoknál és tartományoknál 9.372.603 korona 39 fillér. 6. Tárcá váltók 581,948 korona 70 fillér. 7. Készpénz és az intézet követelései a hitelezők követeléseik levonásával 6.738,995 korona 83 fillér. Összesen 366.829,741 korona 68 fillér Ezen értékekből 715 millió korona magyar értékekre esik. Az Assicurazioni Generali a múlt évben a Minerva általános biztosító részvénytársaságot alapította meg Budapesten, mely társaság a kezesség és óvadék-, valamint az elulajdonítás, lopás, hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosítását vezetve be mint új ágazatokat hazánkban. A nagyvárad főügynökség. Kuränder és Ullmann.

Uj bank Eesden. Most alakult meg Eesden az Eesdi Bank Részvénytársaság. Az új bank 120000 korona alaptőkével fogja megkezdeni működését április 15-én. Az alakuló gyűlés igen népes volt s ebből arra lehet következtetni, hogy az új banknak szép jövője lesz.

A munkásságát felváltó
Dr. VUOSKIOS GYULA.

Hirdetések

felvétetnek a kiadóhivatalban.

A Baross-utca 60. számú házban

egy emeleti modern lakás, mely áll 4 szoba, előszoba, fürdőszoba és hozzátartozó mellékhelyiségekből

május hó 1-től kiadó.

Ertekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál
Kossuth-utca 4. szám.

Papi ruhák.

Tisztelettel értesitem a nagyságos és főtisztelendő papságot és a n. é. közönséget, hogy megérkeztek a

tavaszi és nyári szövetek

nagyválasztékban, különösen reverenda és szalon ruha-szövetek.

Becsés megrendeléseiket és további pártfogásukat kérve maradtam

illő tisztelettel

Vajnovszky Károly,

papi és polgári szabó

Szent János-utca. (Sajátház)

Vidéki meghívásra személyesen is megjelenek.

Aszódi Mihály

kávé, cukorka és déli-gyümölcs nagykereskedő üzletét február hó 1-én Sas palota Oláh hentesnél szemben helyezi át Kossuth-u. oldal.

Aszódi

trieszti kávé, tea és angol rum aruházánál a 8 féle zamatu pörkölt kávé legjobb, legolcsóbb Kossuth-u. villamos motor üzemi kávépörköltjébe.

Aszódinál

Kossuth-utca, kakao és csokoládé vásármegkezdődött nagyban és kicsinyben olcsó árért. 2 kgr. kuba és gyöngykávé érmentve 3 frt 50 kr.

Téli idényre

theát, rumot, halkonzervek nagyban gyári áron. Zsur csemegéket nagyban és kicsinyben olcsó árban Aszódinál Kossuth-utca. Cukrásztorták kaphatók.

LOHR MÁRIA

EZELŐTTI KRONFUSZ

csipke-, vegytisztító és kelmefestő

Gyára: Budapest, VIII., Baross-u. 85.

FIÓKOK:

IV. Eskü-ut 6. (Klotild-palota) V. Harmincad-u. 4.
VI. Andrássy ut 16. VIII. József körut 2.
VI. Teréz-körut 39. IX. Kálvin tér 9. sz.

Vidéki megbízások gyorsan és gondosan teljesíttnek

Nagy Lajos

téglagyára

Nagyváradon,

közvetlen az aradi országút mentén, szemben a puskaporos raktárral.

Városi iroda:

Nagyteleky-utca 51. szám.

Tisztelettel értesitem a nagyrabecslült építő és épített közönséget, hogy egy a mai kornak teljesen megfelelő modern

téglagyárat

létesítettem s főtörekvésem odairányul, hogy elsőrendű gyártmányaimmal a legmesszebbmenő kívánalmaknak is eleget tehessek. Rendeléseket május hóra készséggel jegyzek.

Kiváló tisztelettel

Nagy Lajos,
téglagyáros.

Kecskeméthy István

Nemzeti szállodája, étterme és kávéháza. Kert utca, ipartestületi ház.

Van szerencsém, úgy a helybeli, mint a vidéki közönség b. tudomására hozni, hogy a Nemzeti szálloda összes vendégszobáit, sörcsarnokát, éttermét és kávéházát újonnan átalakítottam azokat a mai kor igényei szerint berendeztem, a szobaárakat pedig le szállítottam. Egyben kiemelem, hogy nyáron át szép kerthelyiség áll a közönség rendelkezésére.

Jó magyaros konyhám, frissen csapolt kőbányai sör és sajáttermésű boraimat mérsékelt árakon biztosítom vendégeim részére.

Naponta friss és izletes villásreggeli ebéd és vacsora. Abonensek elfogadtatnak, mérsékelt árak mellett.

Ugy a szállodát, mint a sörcsarnokot és éttermet személyesen vezetem s vendégeim pontos és előzékeny kiszolgálásáról mindenkor gondoskodom.

Szíves pártfogást kér tisztelettel

Kecskeméthy István,
vendéglős.

KISS ISTVÁN

:: kőműves mester és építészeti vállalkozó ::
NAGYVÁRAD, Keskeny-utca 9. szám. (Saját-ház.)

Van szerencsém Nagyvárad és vidéke igen tisztelt közönségét értesíteni, miszerint 31 éves gyakorlati tanulmányaim és elsőrendű szak-képesítem alapján magamat önállóítottam és elvállalok felelősség mellett kőműves, acs- és betonmunkálatokat, valamint csatornázásokat a legméltányosabb árszámítás mellett.

Levélbeli meghívásra személyesen megjelenek.

Tisztelettel

KISS ISTVÁN,

kőműves és építészeti vállalkozó.

Egyszeri használat meggyőző mindenkit, hogy a

Gyöngy

Szinszappan

minden vízben, akár meleg, vagy hideg, kemény vagy lágy, gyorsan és erősen habzik; könnyen hatol a szövetbe, MEGLEPŐ GYORSAN OLDJA A SZENNYET, anélkül, hogy a szövetnek legkevésbé is ártalmára volna, teljesen tiszta és ment maró anyagoktól.

Csodálatos tisztító erejét a nyers anyagok leggondosabb kiválasztásának köszönheti.

A Gyöngy

szappan

míndig egyenlő minőségben lesz elő-
állításra.

Használata minden tisztítási célra és mindennemű mosáshoz a leg-
kiadósabb.

A Gyöngy

Szinszappan

minden háztartásban jelentékenyen
megtakarít IDŐT, MUNKÁT ÉS PÉNZT.

A Gyöngy

Szinszappan

a mosószappanok királya.

Elsőrendű magyar gyártmány.

Készíti a

Magyar Zsirművek r. t.

Nagyváradon,

melynek városi raktárában (Zöldfa-
utca) ezenkívül a mosószappanok minden faja (debreceni, szegedi, csont, márvány, legfinomabb beretva-
szappan stb.) valamint KÓKUSZSIR,
CSÓ és LEVESTÉSZTÁK a legkisebb
mennyiség vételénél is EREDETI
GYÁRI ÁRON KAPHATÓK.

Tarsoly és Risztó

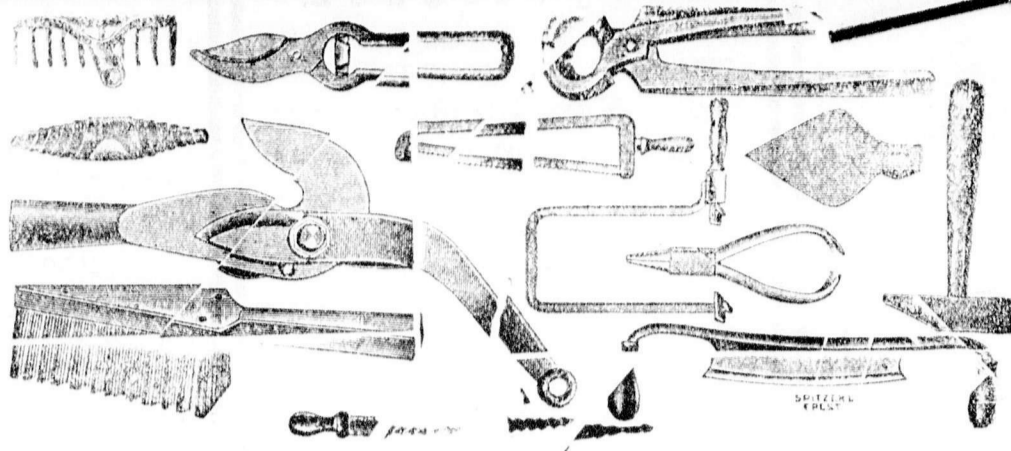
különlegességek vaskereskedése
NAGYVÁRAD, Rákóczi-ut.

Kerti szerszámok

melyek készen benyelezve is nagy választékban kaphatók.

Metsző- és

hernyózó ollók
legjobb minőségben.

Mérlegek

sárgaréz tányérral
vagy márvány lappal

és súlyok

állami hitelesítéssel minden nagyságban.

M. kir. lőporáruda

s mindennemű töltények, vadászati felszerelések és vadászfegyverek raktára.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Raktáron tartjuk a javított dr. Just-féle

Wolfram lámpát

melynek áramfogyasztása az izzólámpával szemben 75 százalék megtakarítást mutat fel. 40 gyertyás Wolfram lámpa darabja 3.60 kor. 100 gyertyásé 5 kor. 50 fill.

Száraz izzólámpa darabja 72 fillér,

tehát 5 százalék kártell áron alul.

Mindegyik izzólámpa különlegességek, fényképező-lámpák, ugyancsak legolcsóbb áron kaphatók.

Csillárok,

ívlámpák

állandóan nagy választékban kaphatók a villamos telepen külön e célra épített nagy

csillár-raktárunkat megtekintésre ajánljuk.

Ugyanott állandóan raktáron tartunk

villamos motorokat

1. lóerőtől 12 lóerőig minden nagyságban

Elvállaljuk

és erőátviteli berendezések felszerelését, hővitét, átalakítását, javítását, ívlámpák kezelését, hozzávaló szénpálcák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb árak mellett.

Költségvetések ingyen.

villamos világítás

Telefon szám 514.

Főszerelő telefonja 55. sz.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Uj üzlet!

Uj üzlet!

Villamos és légszesz felszerelési vállalat

Benedek Ferencz

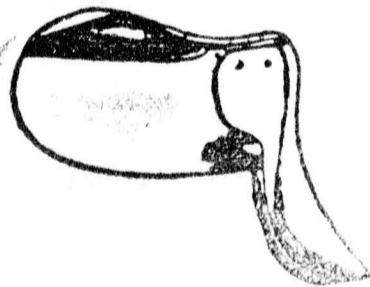
Sas passage.

Telefon 946.

Raktáron tart villamos és légszesz felszerelési alkatrészeket. **Olcsó fény** társulat kizárólagos képviselője. Elvállalok karban tartásokat légszesz villany házi csengőket és telefonokat. Költségvetésekkel díjmentesen szolgálok. Telefon hívásokra személyesen megjelenek.

Kiváló tisztelettel

Benedek Ferencz

LORINCZ MÓR Nagyvárad, Bémer-tér.

Legnagyobb raktár grammophon, beszélő gépek, alkatrészek és lemezekből.

Utazólőröndök, elegáns kézi kofferek, női kézi tarsolyok, uti kosarak, kupé és vasuti méretben. Gyermekekocsik, velocipédek nagy választéka.

Sport és lovagló eszközök.

Fénykép szerek, lemezek és készülékek!

Kérjen árjegyzéket!

